

BATİ ERMENİSTAN ULUSAL MECLİSİ DELEGELERİNİN BATİ ERMENİSTAN ERMENİLERİNİN HAKLARINA İLİSKİN RESMİ DEKLARASYONU

Asağıdaki esaslar gozonunde bulundurularak:

- Binlerce yıldan bu yana, Ermeni halkının büyük çoğunluğu Batı Ermenistan'da istikrar ve refah içinde bir devlet inşa ederek ve zengin kültürel değerler yaratarak otokton (yerli) bir halk olarak yaşamıştır.

- Osmanlı boyundurduğu altında, Ermeniler sürekli zulümler, katliamlar ve zorunlu göçlere maruz kalmış , 1894-1896 ve 1909 tarihleri arasındaki katliamlar 1915-1923 yılları arasındaki Ermeni soykırımı ile doruk noktasına varmış ve iki milyon Ermeni'nin ölümüyle sonuçlanmıştır. Jenosidden kurtulmayı basaran Ermeniler tarihi yurtlarından, köklerinden uzaklaştırılarak dünyanın dört bir yanına dağılmışlardır.

- Birinci dünya savaşı sırasında, Rus kuvvetleri Batı Ermenistan'ı özgürleştirmişler, fakat 1917 Ekim devriminden sonra Türk Kemalist kuvvetleri, Sovyet komünistlerinin de desteğini alarak Batı Ermenistan'ı yeniden işgal etmişlerdir.

-9 ve 16 Mayıs 1916 tarihlerinde Kilikya'da imzalanan Sykes-Picot anlaşması ve Ermeni Ulusal Delegasyonu uyerlerinin onayıyla Fransa'ya Diyarbakır, Harput ve Adana gibi Ermeni bölgelerinin otonomisini sağlamak için Koruyucu Manda statüsü verilmiş ve bu Doğu Lejyonu ve ardından Ermeni Lejyonu'nun doğusuna izin vermiştir.

- Rus İmparatorluğu'nun yıkılışından sonra, Ermeni ulusal hakimiyeti Doğu Ermenistan'ın bir bölümünde oluşturulan bağımsız bir Ermeni Cumhuriyeti'yle sağlanmıştır. Fakat iki sene gibi kısa bir süre sonunda, Sovyet Rusyası ve Kemalist Türk ordusu genç Ermeni Cumhuriyetini işgal etmişlerdir. Nakhitcevan, Kars, Javakhk ve Artsakh (Karabağ) gibi yerlerin ilhakından sonra, 1991 yılına kadar Sovyetler Birliği'ne bağlı olarak yaşayan küçük bir Ermeni Sovyet devleti kurulmuştur.

- Bu durumu iyileştirmek ve sorunlarına çözüm bulmak amacıyla, Batı Ermenistanlı temsilciler iki kongre düzenlenmişlerdir. Bu kongrelerin ilki 1917'de ikincisi de 1919'da Erivan'da düzenlenmiştir. Bu ikinci Kongre bir Yürütme Organı oluştururup 12 Batı Ermenistan milletvekilini seçmiş ve bu kişiler Ermenistan Cumhuriyeti Parlamentosu'nda Batı Ermenistan'ı temsilen yer almışlardır.

- İttifak Kuvvetleri ile Türkiye arasında 10 Ağustos 1920 yılında imzalanan Sevr antlaşması, sözleşmeyi imzalayan taraflara “ Erzurum (Karin), Trabzon, Van ve Bitlis vilayetlerinde Türkiye ve Ermenistan sınırlarının belirlenmesi sorununu ve de Ermenistan'ın denizlere ulaşımını ve sınır bölgelerindeki Türk askeri varlığına son verilmesi ile ilgili tüm hükümleri Amerika Birleşik Devletleri Başkanı'nın hakemliğinde yapılmasını kabul etmesini ve ardından bu kararı onaylamasını istemiştir.

- Bu tarihten itibaren, Batı Ermenistan Ermenileri hukuk mücadelelerini aşağıdaki olaylar bazında sürdürmüşlerdir:

- Subat 1919'la Haziran 1920 tarihleri arasında gerçekleşen Ulusal Kongrenin ve Ulusal Delegasyonun faaliyetlerinin durmasından sonra, Batı Ermenistan Ermenileri, onların mesru haklarını savunacak gerekli seçilmiş temsilciliklerini hiç bir zaman oluşturamamışlardır.

- Ermeni halkinin Batili ve Dogulu bileskeleri arasinda açık bir gorev dagiliminin ve rol dagiliminin yapilmasi ve iki tarafın yaptigi çalismaların koordinasyonu, onların ulusal sorunlarına en uygun cozum için katkı saglayacaktır.

Bu dogrultuda asagidaki çağrimizi yapıyoruz:

Delegeleri farklı ülkelerde multeci olmuş Ermeniler arasında seçilecek ve yasal olarak bunu yapmaya tek yetkili olan Batı Ermenistan Ermenilerince bir Batı Ermenistan Ulusal Konseyi'nin olusumuna izin verecek ve böylece ulus olarak onların (Ermenilerin) kendi kaderini tayin etme hakkı'nın one çıkarılması ve bu haktan dogan hukuk devletinin olusturulması için hareketin devam etmesi.

- Batı Ermenistan Ermenilerinin tüm diğer onurlu halklara esit ve hak sahibi olduğunu, tüm diğer halkların farklı olma hakkını tanıyarak, kendi farklılığını koymak ve bu farklılığıyla saygı gormesi.

- Tüm halkların insanlığın ortak mirasını oluşturan medeniyetlere ve kültürlerin çeşitliliğine ve zenginliğine katkı sağladığının belirtilmesi,

- Ulusal, irksal, dinsel, etnik ve kültürel farklılıklar üzerinden halkların ve bireylerin üstünlüklerini one süren ve iddia eden tüm doktrinlerin, politikaların ve pratiklerin ırkçı, bilimsel olarak geçersiz, hukuki olarak değersiz, ahlaki olarak mahkum edilebilir ve sosyal olarak haksız olduğunun belirtilmesi,

- Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarını icra ederken hiçbir şekilde hak mahrumiyetine tabii kılınmalarının tekrar belirtilmesi,

- Batı Ermenistan Ermenilerinin kendi İnsan haklarından, kendi temel özgürlüklerinden mahrum edildikleri ve tüm bunlarla birlikte jenosid'e uğradıkları, somurgelestirildikleri ve topraklarının, yurtlarının ve dogal kaynaklarının gaspedildiği ve bunun özellikle kendi ihtiyaç ve çıkarları yönünde gelişme hakkını engellendiği gerçeğinin one çıkarılması,

- Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarının dokunulmazlığını ve uygulanması zorunluluğunun aciliyetini politik, sosyal ve kültürel yapılanmalarından, ruhsal geleneklerinden, tarihlerinden ve felsefelerinden kaynaklanan, özellikle toprak ve yurtlarına ilişkin haklarının ve dogal kaynaklarına ilişkin haklarının gozonunda bulundurulması,

- Batı Ermenistan Ermenilerinin politik, ekonomik, sosyal ve kültürel durumlarında iyileştirmeler yapmak ve nerede yapıyor olursa olsun tüm ayrımcılıklara ve baskılara son vermek için örgütlendiği olgusunun memnuniyet verici olduğunun belirtilmesi,

- Batı Ermenistan Ermenilerini veya onların topraklarını ve yurtlarını ilgilendiren olay ve olguların Batı Ermenistan Ermenilerinin kontrolünde olmasının onlara kendi kurumlarını, kültürlerini, geleneklerini geliştirmenin kendi dilek ve özlemlerine göre gelişimlerine yön vermeleri zorunluluğunun anlaşılması,

- Ayrıca bilgiye, kültürlere ve geleneksel pratiklere saygı'nın istikrarlı ve hakkaniyetli bir Çevre ve iyi yönetimine sağlayacağı katkıların tanınması,

- Batı Ermenistan Ermenilerinin işgal edilen topraklarının ve yurtlarının silahsızlandırılması zorunluluğunun altını çizmek ve böylece barışa, ekonomik ve sosyal ilerleme ve gelişmelere ve dünya halkları arasındaki karşılıklı saygı ve anlayışa, dostça ilişkilere katkı sunulması,

- Özellikle aile ve toplulukların çocuklarının eğitimi, öğretimi, yetişimi ve sağlıklı büyümesindeki paylaştırılmış sorumluluğunun tanınması,

- Batı Ermenistan Ermenilerinin diğer devletlerle ilişkilerini, bir arada yaşama esprisi, karşılıklı çıkar ve

tam saygi içinde, ozgur iradeleriyle belirleme haklari oldugunun taninmasi,

- Bati Ermenistan Ermenileriyle Devletler arasinda yapilan antlasmalar, sozlesmeler ve diger duzenlemelerin uluslararası mesruiyete iliskin bir kaygi ve sorumluluk oldugunu goz onunde bulundurulmasi,

- Birlesmis Milletler yasasi, ekonomik, sosyal ve kulturel haklara iliskin Uluslararası sozlesme ,sivil ve politik haklara iliskin uluslararası Sozlesme tum halklari kendilerini yonetme hakki'nin temel onemine vurgu yapmaktadir, bu hak'kin niteligiyle halklar kendi politik statulerini ozgurce belirlemeye ve kendi ekonomik, sosyal ve kulturel gelismelerine ozgurce saglamanin onunu açmaktadir,

- Bu deklarasyonun hicbir duzenlemesinin herhangi bir halkin kendi kaderini tayin hakkini inkar etmek için ileri surulemeyeceginin goz onunde bulundurulmasi,

- Devletler, Bati Ermenistan Ermenilerine uygulanabilir tum uluslararası hukuk duzenlemelerini, ozellikle insan haklarina iliskin duzenlemeleri, ilgili diger halklardan da gorus alarak ve koordinasyon icinde, goz onunde bulundurmalarini ve uygulamalarinin kesin bir biçimde saglanması,

- Birlesmi Milletler Orgutu'nun Bati Ermenistan Ermenilerinin haklari taninmasinda ve korunmasinda oynayacagi surekli ve onemli bir rolu oldugunun altinin çizilmesi,

- Bu deklarasyonun Bati Ermenistan Ermenilerinin haklari ve ozgurluklerinin taninmasi, tanitilmasi ve korunmasi ile Birlesmis Milletlerin bu alandaki yerinde çalismalarinin gelisimi yolunda yeni ve onemli bir asama oldugunun belirtilmesi,

Birlesmis Milletlerin Bati Ermenistan Ermenilerine uygulanabilir Otokton (yerli) halklari haklarina iliskin deklarasyonunu asagida Memnuniyetle dikkatlere sunar:

Deklarasyon 45 madde'den ve 9 bolumden olusmakta olup asagidaki gibidir:

Birinci bolum: Bati Ermenistan ermenilerinin kendi kendilerini yonetme hakki

Ikinci bolum: Ozgur yasama , fiziki ve moral Butunluk ve Guvenlik'e iliskin haklar

Uçuncu bolum: Dil, Kultur ve Geleneklere iliskin haklar

Dorduncu bolum: Egitim ve Ogretme iliskin haklar

Besinci bolum: Sosyal Guvenlik ve Gelisime iliskin haklar

Altinci bolum: Sivil koruma, Mulk edinme ve Saglik'a iliskin haklar

Yedinci bolum: Sivil ve Politik haklar

Sekizinci bolum: Uluslararası isbirliigi ve Dis iliskilere iliskin haklar

Dokuzuncu bolum: Insan onuruna iliskin hak

BIRINCI BOLUM (Bati Ermenistan Ermenilerinin kendi kendilerini yonetme hakki)

Madde 1

Bati Ermenistan Ermenileri, Birlesmis Milletler Sarti, Uluslararası Insan Haklari Beyannamesi, Insan haklarina iliskin uluslararası hukuk tarafından taninan tum haklardan tam ve gerçek anlamda yararlanma hakkina sahiptirler.

Madde 2

Bati Ermenistan Ermenileri, topluluk veya birey olarak, tum onurlu ve hak sahibi herkes karsisinda esittir ve hic bir sekilde olumsuz-negatif ayrimciliga maruz birakilamaz, ozellikle de kokeninden ve kimliginden kaynakli olarak.

Madde 3

Bati Ermenistan Ermenileri kendi kendilerini yonetme hakkina sahiptirler. Bu hakkin geregi olarak, kendi politik statulerini ozgurce belirler ve ekonomik, sosyal ve kulturel gelismine ozgurce yon verir.

Madde 4

Bati Ermenistan Ermenileri, politik, ekonomik, sosyal ve kulturel ozgunluklerini ve onceliklerini ve de hukuk sistemlerini surdurme ve gelistirme hakkina sahiptirler; eger tercih ederlerse devletin politik, ekonomik, sosyal ve kulturel yasamina katilma hakkini koruyarak.

Madde 5

Tum Bati Ermenistan Ermenileri, birey olarak, vatandaslik hakkina sahiptirler.

IKINCI BOLUM (Ozgun yasama, fiziki ve moral butunluk ve Guvenlik'e iliskin haklar)

Madde 6

Bati Ermenistan Ermenileri, topluluk olarak ve ozgun bir halk olarak ozgurluk, baris ve guvenlik içerisinde yasama. tarihlerinin taninmasi ve 1894 ile 1923 yillari arasinda maruz kaldiklari soykirim'in taninmasi, her tur soykirim girisimine ve siddete karsi korunma haklari vardir bu korunma hakkina hangi sebeple olursa olsun çocuklarin ailelerinden ve toplulugundan zorla uzaklastirilmesi veya kacirilmasi da dahildir.

Bati Ermenistan Ermenileri, birey olarak, ayni zamanda yasama, fizik ve moral butunluk,ozgurluk ve guvenlik hakkina sahiptirler.

Madde 7

Bati Ermenistan Ermenileri, birey olarak ve topluluk olarak, ethnocid'e (kulturun yok edilisine) karsi, tarihlerinin veya kulturel soykirimlerinin inkarina karsi korunma hakkina sahiptirler, ozellikle bu girisimleri engelleyici ve duzeltici onlemlerin alınmasi:

- a) Onlarin ayri bir halk olarak butunlugune, onlarin kulturel degerlerinin ve etnik kimliklerine kasteden her turlu girisime karsi
- b) Onlari topraklarindan, yurtlarindan, dogal kaynaklarindan yoksun birakma amacli her turlu girisime karsi
- c) Herhangi bir haklarina saldiri ya da sindirme amacli her turlu kitlesel yer degistirme girisimlerine karsi
- d) Baska bir yasam bicimine veya kulture asimilasyon veya integrasyon amacli her tur yasal, yonetsel ve benzeri duzenlemeler ve girisimlere karsi
- e) Onlara yapilan her tur karsi propaganda girisimlerine karsi

Madde 8

Bati Ermenistan Ermenileri, topluluk ve birey olarak, kendi ozgunluklerini, ayri kimliklerini koruma ve gelistirme hakkina sahiptirler; ayni zamanda otokton halk taleplerini dile getirme ve oyle taninmasi

hakkına da sahiptirler.

Madde 9

Bati Ermenistan Ermenileri, topluluk ve birey olarak, baska bir toplulugun veya ulusun aitligini, ilgili toplulugun dil, gelenek ve goreneklerine uygun olarak seçme hakkına sahiptirler. Hiç bir dezavantajli durum bu hakkın kullanımına engel teskil edemez.

Madde 10

Bati Ermenistan Ermenileri topraklarını ve yurdunu terketmeye zorlanamaz. Her türlü yeniden yerleştirme işlemleri ilgili halkların özgür iradesi ve rızası ile ve hakkaniyetli bir ücret karşılığında ve eğer mümkünse geri donmeleri imkanını.

Madde 11

Bati Ermenistan Ermenileri silahlı çatışma dönemlerinde özel korunma ve güvenlik hakkına sahiptirler.

Devletler, acil durumlarda ve silahlı çatışma dönemlerinde , sivil halkın korunmasına ilişkin uluslararası normlara uymalıdır, özellikle de 1949 Cenevre Sözleşmesine uyulmalı ve sunlardan Kaçınılmalıdır:

- a) Bati Ermenistan Ermenilerinin, iradesine (rızasına) karşı onları (Bati Ermenistan Ermenilerini) özellikle de baska halklara karşı kullanılmak üzere kendi silahlı güçleri içinde silah altına almak,
- b) Kosullar ne olursa olsun (Bati Ermenistan Ermenilerinin) çocuklarını kendi silahlı güçlerine katmak
- c) Bati Ermenistan Ermenilerinin topraklarını, yurdunu ve geçim kaynaklarını terketmeye zorlamak veya onları askeri amaçlarda kullanmak üzere özel merkezlere yerleştirmek
- d) Bati Ermenistan Ermenilerini askeri amaçlar için kötü kosullarda herhangi bir çalışmaya zorlamak

UCUNCU BOLUM (Dil, Kultur ve Geleneklere ilişkin haklar)

Madde 12

Bati Ermenistan Ermenileri, kültürel gelenek ve göreneklerini koruma ve yaşatma hakkına sahiptirler. Özellikle arkeolojik ve tarihi site ve kalıntılar, zanaat, desenler ve modeller, teknikler, görsel sanatlar, gösteri sanatları ve edebiyat ürünleri gibi geçmiş, şimdi ve gelecekteki kültürlerine ait tezahürleri koruma, yaşatma ve geliştirme hakkına sahiptirler. Bati Ermenistan Ermenileri ayrıca, kendilerinin özgür irade ve rızaları dışında veya bilgileri dışında veya yasaları, gelenek ve görenekleri çiğnenmek suretiyle ellerinden alınmış kültürel, entelektüel, dini ve manevi varlıklarını geri alma hakkına da sahiptirler.

Madde 13

Bati Ermenistan Ermenileri, geleneklerini, göreneklerini ve dinsel ve manevi torenlerini, Uygulama, gerçekleştirme, tanıtma, öğretim hakkına; kültürel, dini sitelerinin bakımı ve korunması ve bu yerlere özel giriş hakkına, ritüelleri için gerekli eşyaları kullanma ve sahip olma hakkına, olurlarını yurtlarında yeniden gömmeye hakkına sahiptirler.

Devletler, ilgili Bati Ermenistan Ermenileri ile işbirliği içinde, Bati Ermenistan Ermenileri için kutsal olan yerlerin, mezarlıklar da dahil olmak üzere; korunması ve yaşatılması için gerekli önlemleri almalıdır.

Madde 14

Bati Ermenistan Ermenileri, tarihlerini, dillerini, sözlü geleneklerini, felsefelerini, yazı sistemlerini ve

edebiyatlarını yasatma, kullanma, geliştirme ve gelecek kuşaklara aktarma hakkına sahiptirler ve aynı zamanda toplulukları, yerleri ve kişileri isimlendirme ve kendi isimlendirmelerini koruma hakkına sahiptirler.

Bati Ermenistan Ermenilerinin haklarından herhangi birisi tehdit altına girdiğinde, Bati Ermenistan Ermenileri ve devletler bu hakkın güvencesi için gerekli önlemleri alacak ve ilgili kişilerin politik, hukuki ve idari prosedurlerin gelişimini kolaylıkla takibi ve anlaşılması için gerektiğinde bir tercümandan veya başka araçlardan yararlanmasını sağlayacaklardır.

DORDUNCU BÖLÜM (Eğitim ve Öğretime ilişkin haklar)

Madde 15

Bati Ermenistan Ermenilerinin çocukları, her türlü kamusal eğitim ve öğrenime ve her düzeyine erişim hakkına sahiptirler. Bati Ermenistanlı tüm ermeniler, kendi kültürel yöntem eğitimi ve öğrenimine uygun, kendi dillerinde eğitimin yapılacağı okul ve eğitim sistemlerini kurma ve kontrol etme hakkına da sahiptirler.

Kendi toplumlarından uzakta yaşayan Bati Ermenistanlı Ermenileri, kendi kültürlerine uygun ve kendi dillerinde eğitimin yapıldığı bir eğitim-öğretime erişebilmelidirler.

Devletler gerekli uygun kaynakları bu amaçla seferber edeceklerdir.

Madde 16

Bati Ermenistan Ermenileri, her türlü kamusal eğitim ve bilginin kültürlerinin, geleneklerinin, tarihlerinin ve özelliklerinin çeşitliliğini ve haysiyetini tam ve doğru yansıtması hakkına sahiptirler.

Devletler, ilgili Bati Ermenistan Ermenileriyle istisare halinde, onyargıları ve ayrımcılıkları yok etmek, hoşgörü ve anlayışı sağlamak, otoktan halklar arasında ve diğer topluluklar arasında iyi ilişkilerin kurulması için gerekli önlemleri alacaklardır.

Madde 17

Bati Ermenistan Ermenileri kendi dillerinde kendi haber organlarını oluşturma hakkına sahiptirler. Aynı zamanda sesit koşullarda her türlü medya'ya erişim hakkına sahiptirler.

Bati Ermenistan Ermenileri ve devletler Kamusal haber organlarının, Bati Ermenistan Ermenilerinin kültürel çeşitliliğini doğru yansıtması için gerekli önlemleri alacaklardır.

Madde 18

Bati Ermenistan Ermenileri ulusal ve uluslararası iş hukukunun onordduğu tüm haklardan tam olarak yararlanma hakkına sahiptirler.

Bati Ermenistan Ermenileri, birey olarak, iş hayatında her türlü ayrımcılığa karşı, iş ve ücret gibi konularda korunma hakkına sahiptirler.

BESİNCİ BÖLÜM 5 (Sosyal Güvenlik ve Gelişmeye ilişkin haklar)

Madde 19

Bati Ermenistan Ermenileri, istedikleri takdirde, hakları, yasama biçimleri ve geleceklerini ilgilendiren konularda alınacak kararlara, kendi prosedurlerine uygun olarak seçtikleri temsilcileri aracılığıyla karar alma süreçlerinin tüm aşamalarında ve tam olarak katılma hakkına sahiptirler. Aynı zamanda kendi karar

alici kurumlarini koruma ve gelistirme hakkina sahiptirler.

Madde 20

Bati Ermenistan Ermenileri, istedikleri takdirde, kendilerini ilgilendirebilecek yasal ve idari duzenlemerin hazirliklarina katilma ve onlari takip etme hakkina sahiptirler.

Bati Ermenistan Ermenilerini ilgilendiren tum onlemlerin kabulü ve uygulanmasindan once devletler ilgili halklarin ozgur iradesini gozeterek rizasini almalidirlar.

Madde 21

Bati Ermenistan Ermenileri, politik, ekonomik ve sosyal sistemlerini koruma ve gelistirme, kendi geçim kaynaklarindan ve gelisiminden azami guvenlik sartlarinda faydalanma, ekonomik, geleneksel ve diger aktivitelerini gercekleştirme hakkina sahiptirler. Kendi geçim kaynaklarindan mahrum birakilmis olan Bati Ermenistan ermenileri hakkaniyetli ve dengeli bir tazminat hakkina sahiptirler.

Madde 22

Bati Ermenistan Ermenileri, onlarin ekonomik ve sosyal durumlarini acil, gerçekli ve süreklilik arz edecek sekilde iyilestirmeye yönelik özel duzenlemerden faydalanma hakkina sahiptirler. Ayrica is, eğitim, mesleki yönlendirme, lojman, altyapi hizmetleri, saglik ve sosyal guvenlik gibi alanlarda da bu duzenlemelerden yararlanma hakkina sahiptirler.

Yasli lara, kadınlara, gençlere, çocuklara ve ozurlulere ait haklara özel bir önem ve dikkat verilmelidir.

Madde 23

Bati Ermenistan Ermenileri, Kendi gelisme haklarini yururluge sokmak amaciyla kendi onceliklerini ve stratejilerini tanımlama ve hazirlama hakkina sahiptirler. Ozellikle, saglik, lojman ve kendilerini ilgilendiren diger ekonomik ve sosyal programlarini tanımlama ve hazirlama ve imkanlari olcusunde bu programlarini kendi kurumlarinin olanaklariyla yönetme hakkina sahiptirler.

Madde 24

Bati Ermenistan Ermenileri, kendi ilaç yapim teknikleri ve geleneksel tıbbi pratiklerini gercekleştirme hakkina sahiptirler. Buna tıbbi bitkileri, hayvanlari, hayati minarelleri koruma hakki da dahildir.

Aynı zamanda hiçbir ayrımcılık olmadan, tum saglik kurumlarina, saglik hizmetlerine ve tıbbi tedaviye erisebilmelidirlar.

ALTINCI BOLUM (Sivil koruma, Mulk edinme ve Saglik'a iliskin haklar)

Madde 25

Bati Ermenistan Ermenileri, onlari topraklarina, yurtlarina, ırmaklarina, kıyilarina ve sahip olduklari, geleneksel olarak yasadıklari ve islettikleri diger kaynaklara bağlayan özel, manevi ve maddi bağlarini koruma ve bu bağlarini güçlendirme hakkina sahiptirler ve bu bağlari gelecek kusaklara aktarma konusundaki sorumluluklarini ustlenme hakkina sahiptirler.

Madde 26

Bati Ermenistan Ermenileri, kendi topraklarini ve yurtlarini, bir baska deyişle onlarin tum çevrelerini oluşturan topraklar, hava sahalari, sular, ırmaklar ve kıyılar, bitki ortusu, hayvan türleri ve geleneksel olarak sahip olduklari, yasadıklari ve islettikleri diger dogal kaynaklara sahip olma, işletme,

değerlendirme ve kullanma hakkına sahiptirler. Özellikle yasalarına, geleneklerine ve göreneklerine, mülk edinme rejimlerine ve doğal kaynaklarını işletme ve kullanmayla yükümlü kurumlarının tam olarak tanınması hakkına ve de bu haklara her tür müdahaleyi, yabancılaştırmayı ve minimize etme girişimlerine karşı devletler tarafından etkili koruma önlemleri alınması hakkına sahiptirler.

Madde 27

Batı Ermenistan Ermenileri, geleneksel olarak sahip oldukları, yasadıkları ve işlettikleri ama kendi özgür iradeleri ve rızaları olmadan el konulmuş, işgal edilmiş veya harap edilmiş topraklarını ve yurtlarını elde etme hakkına sahiptirler. Eğer bu mümkün değilse hakkaniyetli ve dengeli bir tazminat hakkına sahiptirler. Eğer ilgili taraf halklar özgür iradeleriyle başka bir şekilde karar vermişlerse, tazmin etme şekli kaliteleri, hacimleri ve hukuki statüleri bakımından denk olan toprak, yurt ve doğal kaynaklar olacaktır.

Madde 28

Batı Ermenistan Ermenileri, kendilerini çevreleyen topraklarını, yurtlarını ve doğal kaynaklarını koruma, restore etme, yasatma hakkına ve üretim kapasitelerini artırma hakkına ve bu yöndeki girişimlere uluslararası işbirliği aracılığıyla devletlerin yardımı hakkına sahiptirler. Kendi özgür iradeleri ve rızaları olmadan toprakları üzerinde hiç bir askeri faaliyet yapılamaz.

Batı Ermenistan Ermenileri ve devletler, Batı Ermenistan toprakları ve yurtları üzerinde hiç bir tehlikeli maddenin stok edilmemesi ve bosaltilmaması için gerekli önlemleri alacaklardır.

Batı Ermenistan Ermenileri ve devletler ayrıca, bu maddeler tarafından yol açılan hastalıkların tedavisi için Batı Ermenistan Ermenileri tarafından tasarlanan ve uygulanan kontrollerin, müdahalelerin ve sağlık taramaları programlarının yerine getirilmesi için gerekli önlemleri alacaklardır.

Madde 29

Batı Ermenistan Ermenileri, Kültürel ve entellektüel varlıklarının tanınması hakkına ve ayrıca bunlar üzerinde tam kontrol ve koruma hakkına sahiptirler.

Batı Ermenistan Ermenileri, kendilerine ait bilimleri, teknikleri ve kültürlerine ait manifestasyonları korumalarını, geliştirmelerini ve yasatmalarını sağlayacak özel düzenlemelerden yararlanma hakkına sahiptirler. Bunlara kendi insan kaynakları ve başka genetik kaynakları, tohumları, doğal ilaç teknikleri, bitki örtüsü ve hayvan türlerine özgü bilgileri, sözlü gelenekleri, edebiyatları, desenleri ve modelleri, görsel sanatları ve sahne sanatları da dahildir.

Madde 30

Batı Ermenistan Ermenileri, kendi topraklarının, yurtlarının ve diğer doğal kaynaklarının kullanımına ve değerlendirilmesine yönelik öncelikleri tanımlama ve stratejileri hazırlama hakkına sahiptirler. Özellikle, kendi toprakları, yurtları ve diğer kaynakları üzerinde etkili olabilecek her türlü projenin onaylanmasından önce, özellikle de mineral, su kaynakları ve diğer doğal kaynakların değerlendirilmesi, kullanımı ve işletilmesi konularında, devletlerden kendi rızalarının alınmasını isteme hakkına sahiptirler. İlgili Batı Ermenistan Ermenilerinin onayı alınarak, bu tür aktivitelerin doğurabileceği zararları azaltmak için hakkaniyetli ve dengeli tazminat ödemeleri yapılacak, ekolojik, ekonomik, sosyal, kültürel ve manevi alanlarda gerekli önlemler alınacaktır.

YEDİNCİ BÖLÜM (Medeni ve politik haklar)

Madde 31

Batı Ermenistan Ermenileri, Kendi kendilerini yönetme haklarının özgüllüğünü icrasında, kendi iç işleri

ve yerel islerinde bagimsiz olma ve kendi kendilerini yonetme hakkina sahiptirler; ozellikle kultur, din, egitim, bilgi, medya, saglik, lojman, is, sosyal guvenlik, ekonomik faaliyetler, topraklarinin ve dogal kaynaklarinin isletimi, çevre ve yurtlarına yabancilarin erisimi ve de bagimsiz faaliyetlerini finanse etme araçlari konularındaki bagimsizlik.

Madde 32

Bati Ermenistan Ermenileri, kollektif olarak, kendi gelenek ve goreneklerine uygun olarak kendi vatandasliklarini seçme hakkina sahiptir. Bati Ermenistan Vatandasligi, kisisel olarak, Bati Ermenistan Ermenilerinin oturduklari ulkenin vatandasligini edinme haklari onunde hiçbir sekilde engel degildir.

Bati Ermenistan Ermenileri, kendi prosedurlerine gore kurumlarinin yapisini belirleme ve bunlara uye seçme hakkina sahiptirler.

Madde 33

Bati Ermenistan Ermenileri, kendi kurumsal yapılarını ve insan hakları alanında uluslararası normlara uygunluğu tanınmış, kendi goreneklerini, geleneklerini, hukuki işlem ve pratiklerini tanıtma, geliştirme ve koruma hakkına sahiptirler.

Madde 34

Bati Ermenistan Ermenileri, kollektif olarak, bireylerin kendi topluluklarına karşı sorumluluklarını belirleme hakkına sahiptirler.

Madde 35

Bati Ermenistan Ermenileri, özellikle de uluslararası sınırlar tarafından bolunmuş olanlar, bu sınırlar aracılığıyla baska halklarla iletisim kurma, ilişki geliştirme, kooperasyon bağları oluşturma hakkına sahiptirler. Özellikle manevi, kültürel, politik, ekonomik ve sosyal alanlarda.

Bati Ermenistan Ermenileri ve devletler bu hakkın icrası ve bu haktan yaralanılması için gerekli önlemleri alacaklardır.

Madde 36

Bati Ermenistan Ermenileri, yapılan antlaşmaların, daha somut olarak 10 Agustos 1920 yılında imzalanan Sevr Antlaşması, uzlaşmaların, özellikle 1916 yılında Kilikya'nın Bagimsizligi için varılan uzlaşmaların ve devletlerle veya temsilcileriyle yapılan yapıcı düzenlemelerin devletler veya temsilcilerince bu düzenlemelerin ruhuna ve esas amacına uygun olarak, tanınmasını, onore edilmesini, uyulmasını ve uygulanmasını isteme hakkına sahiptirler. Baska araçlarla çözülemeyen uzlaşmazlık konuları, ilgili tüm tarafların ortak rızasıyla yetkili uluslararası mahkemenin huzuruna götürülmelidir.

SEKİZİNCİ BOLUM (Uluslararası işbirliği ve Dis iliskilere ilişkin haklar)

Madde 37

Devletler, ilgili Bati Ermenistan Ermenileriyle istisare halinde, bu deklarasyonla sunulan düzenlemelerin eksiksiz ve etkili olarak uygulanması için gerekli tüm önlemleri almalıdırlar. Bu deklarasyonla açıklanan hakların, Bati Ermenistan Ermenilerinin somut bir biçimde yararlanmasını sağlayacak şekilde, devletlerin iç yasamalarına uyarlanması ve eklenmesi gerekir.

Madde 38

Bati Ermenistan Ermenileri; politik, ekonomik, sosyal, kültürel ve manevi gelişimlerini sürdürebilmek ve

bu deklarasyonla taninan haklarindan ve ozgurluklerinden yararlanmak icin uluslarasi isbirligi çerçevesinde, devletlerden tam ve eksiksiz finansal ve teknik yardım alma hakkina sahiptirler.

Madde 39

Bati Ermenistan Ermenileri, devletlerle yasanan uzlaşmazlıkların ve çatışmaların çözümü için ve bu konuda acil kararların alınmasını sağlamak için her iki taraf için hakkaniyetli ve kabul edilebilir olan işlemlere başvurma hakkina sahiptirler. Aynı zamanda, bireysel veya kolektif haklarına karşı girilen her türlü tecavuze karşı etkili itiraz yollarına başvurma hakkina sahiptirler. Alınan tüm kararlar ilgili halkların gelenek ve göreneklerini, düzenlerini, hukuki sistemlerini göz önünde bulunduracaklardır.

Madde 40

Birleşmiş Milletler sisteminin ilgili uzman organları ve kurumları ile diğer hükümetlerarası organizasyonlar bu deklarasyonla açıklanan düzenlemelerin tam olarak hayata geçirilmesi için diğer seferberliklerin yanında, gerekli finansal işbirliğini ve teknik yardımı seferber etmelidirler.

Bati Ermenistan Ermenilerinin kendilerini ilgilendiren sorunların çözümüne katılımını sağlayacak olanaklar ve araçlar sağlanmalıdır.

Madde 41

Birleşmiş Milletler örgütü, bu deklarasyonun uygulanmasını sağlamak için zorunlu önlemleri alacaktır, özellikle de Bati Ermenistan Ermenilerinin doğrudan katılımıyla, bu alanda özel yeteneklerle donanmış yüksek düzeyde bir organ kurmak yoluyla. Birleşmiş Milletlerin tüm organları bu deklarasyonun onorduğu tüm düzenlemelere tam olarak uyulmasını ve uygulanmasını kolaylaştıracaklardır.

DOKUZUNCU BOLUM (Kisi onuruna ilişkin hak)

Madde 42

Bu deklarasyonla taninan haklar Bati Ermenistan Ermenilerinin yaşam, onur ve huzur'una ilişkin azami ve zorunlu normları oluşturmaktadırlar.

Madde 43

Bu deklarasyonla taninan tüm haklar ve özgürlükler kadın erkek farkı gözetmeksizin, tüm Bati Ermenistan Ermenileri için aynı şekilde garanti altına alınmışlardır.

Madde 44

Bu deklarasyonun hiçbir düzenlemesi Bati Ermenistan Ermenilerinin var olan veya sahip olmaya muktedir olduğu haklarından mahrum edilmesi veya onları sona erdirecek şekilde yorumlanamaz.

Madde 45

Bu deklarasyonun hiçbir düzenlemesi; bir devlete, bir gruba veya bir şahsa Birleşmiş Milletler Sart'ına tezat bir eylem, bir faaliyete girme hakkı verecek biçimde yorumlanamaz.

Paris, 20 Ocak 2007

A.A , A.D.

ANAAO©2007
 Reproduction Interdite par l'article L.111-1 du code de la propriété intellectuelle (CPI)